Maybelline Arends-Croes: een muzikale bezige-bij

Het leven bestaat uit een samenspel van overlappende cirkels. Aan die uitspraak werd ik herinnerd, toen de afspraak werd gemaakt voor het gesprek voor dit artikel. Maybelline Arends-Croes en ik hebben destijds in dezelfde periode in Hilversum in Nederland gestudeerd. Zij aan het Muzieklyceum (later Conservatorium) en ik aan de Rijks Kweekschool voor Onderwijzers (later Pedagogische Academie). Aardig detail: Betico Croes heeft een paar jaar eerder ook in Hilversum gestudeerd en wel aan de Katholieke Kweekschool.
Betico was al overleden toen ik op Aruba kwam; Maybelinne Arends-Croes valt nu binnen het kader van eerder genoemde 'overlappende cirkels'. Zij staat momenteel kandidaat voor de internationale Unesco Muziekprijs en eerder deze maand werd het zevende Himno y Bandera Festival aan haar opgedragen.
Wie is deze bezige bij in het Arubaanse muziekleven?

Door: Floor Huygen

Muziek werd haar met de paplepel ingegoten, maar dat betekent niet dat haar carrière in de muziek ook vanzelfsprekend was. Op school was ze goed in Spaans en ze heeft voor de keus gestaan om te gaan studeren voor lerares Spaans. Veel mensen zijn haar nu dankbaar dat het uiteindelijk de muziek werd.
Maybelline Croes werd geboren op 27 maart 1945 als oudste in een gezin van zes kinderen. Haar vader werkte bij de Lago en later als ambtenaar; haar moeder was kapster. Haar opa, Sixto Croes, beter bekend onder de naam Motito, was een bekende folkloristische muziekpionier en vioolspeler. Hij was jarenlang de leider van het Conhunto Folklorico Arubano. Vader Frans speelde cornettine in de muziekband van de frères en moeder Aura hield van zingen.

Elke zondag werd een bezoek aan opa en oma gebracht, waar soep en pan bati klaar stonden. Daarna was een rondje bingo vaste prik. Vervolgens nam Motito zijn viool ter hand en een oom zijn gitaar. Onder begeleiding van maraca's en geslagen ritmes op de zittingen van de eetkamerstoelen door de kleinkinderen werd uit volle borst het populaire liedrepertoire ten gehore gebracht.
Op haar 8e verjaardag kreeg Maybelline haar eerste cuarta cadeau. Ze keek bij anderen af hoe die speelden en ging experimenteren met vingerzettingen. Ze was op dat vlak autodidact, maar, zo legt ze nu uit, folklore was niet zo moeilijk. Een paar jaar later kreeg ze piano- en zangles van de bekende pedagoge Rhoda Frigerio, en nog later ging ze naar de muziekschool, maar ze kreeg haar lessen bij de lerares thuis.
Met haar schoolvriendinnen luisterde ze naar de radio en schreef de liedteksten over die later bij diverse gelegenheden als moederdag en vaderdag ten gehore werden gebracht. Maybelline zong dan altijd tweede stem en zocht zelf de bijpassende akkoorden. Dat waren de optredens 'tussen de schuifdeuren', die in dit klimaat logischerwijs op de porch plaats vonden.

VORMING

Van haar hbs-tijd herinnert Maybelline zich dat aan het begin de lessen voor jongens en meisjes nog gescheiden waren, maar zij heeft de integratie zelf meegemaakt. Onder chaperonne van de nonnen werden de meisjes naar het lokaal gebracht, waar ze samen met de jongens les kregen. In 1962 behoorde ze tot de eerste leerlingen die les kregen in het nieuwe onderkomen van Colegio Arubano. Vóór die tijd was het telkens verhuizen van het ene lokaal in het ene gebouw naar het andere in een ander gebouw, onder andere het pand aan de Dominicanessenstraat waar nu de toneelvereniging Mascaruba haar onderkomen heeft.
Na het behalen van haar hbs-diploma vertrok ze naar Nederland, waar ze aan het conservatorium in Hilversum Algemene Muzikale Vorming ging studeren voor haar Muziekonderwijsakte. Een hele nieuwe muzikale wereld ging daar voor haar open en gemakkelijk was al die theorie beslist niet. Maar de leerkrachten stonden versteld van het gemak waarmee ze de voor Europeanen zo lastige Caribische ritmes hanteerde.
In 1968 keerde ze terug naar Aruba en hier kon ze meteen aan de slag. Van 1968 tot 1973 werkte ze als docente AMV en gitaar aan de Arubaanse Muziekschool en ze gaf les in de buitendistricten Sta. Cruz, Noord, Paradera, Savaneta en Brasil.
Tegelijk werd ze gevraagd om les te geven aan de Arubaanse Pedagogische Academie (sinds 1990 IPA geheten). En of dat nog niet genoeg was: Colegio Arubano, waar ze amper zes jaar eerder afscheid had genomen, wilde haar ook hebben. Maar nu vóór de klas. Ook daar is ze nog steeds.
In 1970 trouwde Maybelline met Karel (Lito) Arends. "Een Colegio-huwelijk", noemt ze dat, want Karel werkte daar als technisch-onderwijsassistent. Hij staat voor de volle 100 procent achter alle muzikale activiteiten van zijn vrouw, maar wanneer hem op een feestje wordt gevraagd om ook wat te zingen, antwoordt hij steevast: "Niet voor het eind van de avond, want ik zing zo vals dat iedereen meteen wegloopt."
Uit het huwelijk werden drie kinderen geboren. De oudste zoon overleed als baby aan de gevolgen van een auto-ongeluk. Zoon Igor trad onlangs in het huwelijk en dochter Giaïra studeert momenteel in Nederland. Maybelline ondervindt bij al haar werk veel steun van haar man en haar kinderen.

ACTIVITEITEN

Bij het lesgeven op eerder genoemde scholen bleef het niet.
In 1969 richtte Maybelline het kinderkoor Tutti Frutti op. Dat koor bestaat nog steeds en wordt gevormd door kinderen, afkomstig uit alle districten van het eiland. Daarnaast hanteerde ze tien jaar lang de bâton voor het uit zestig leden bestaande koor van de St. Franciscuskerk. Het repertoire bestond uit Gregoriaanse gezangen en vierstemmige missen in het Latijn van onder anderen Mozart en Schubert. Haar eigen vader was lid van het koor. Andere vocale groepen waarover Maybelline de leiding had waren The Young Voices, Grupo Crystal, The Sunrise en tot op heden Mélange. Sinds kort is daar de groep Bereya die verschillende kerkdiensten muzikaal opluistert, nog bijgekomen. Veel van haar vroegere pupillen hebben ondertussen een eigen muzikale carrière opgebouwd. Daarbij behoren Johnny Scharbaay (die zijn eerste pianolessen van haar ontving), Delbert Bernabela en Ivan Jansen.
De lijst van activiteiten waar Maybelline Arends-Croes bij betrokken was, of dat in een aantal gevallen nog is, is buitengewoon indrukwekkend en veelzijdig. De lijst is niet eens helemaal compleet, omdat ze niet alles minutieus heeft bijgehouden. Een korte greep:
Ze reisde mee als coach van een aantal volwassen zangers die Aruba in het buitenland vertegenwoordigden op internationale songfestivals (Curaçao, Puerto Rico, Cuba); in 1975 zat zij in de commissie die het volkslied van Aruba bepaalde en koos. In 1976 werd *Aruba Dushi Tera* als zodanig geïnaugureerd in het Wilhelmina Stadion. Tutti Frutti zong het met begeleiding van het Orkesta Harmonico Arubano.
Maybelline was twintig jaar actief lid van de commissie voor de viering van de Dia di Himno y Bandera en is nog steeds elk jaar aanwezig bij de aubade op 18 maart. Voorts was zij bestuurslid van verschillende organisaties als De Arubaanse Kunstkring en UNOCA.
Een songfestival zonder de ondersteuning van Maybelline is bijna ondenkbaar. Haar naam is verbonden aan het OTI-songfestival Aruba, Festival Voz di Oro, Festival Voz Hubenil, Festilindo, Voz Supremo, Vozilandia, Mini-Merengue festival, Festival di Tumberito di carnaval, Love & Peace Songfestival.
Ze zegt het heel spijtig te vinden, dat Aruba niet meer meedoet aan het OTI Songfestival, de Ibero-Amerikaanse tegenhanger van het Eurovisie Songfestival. Het was een enorme uitdaging en stimulans voor zangers, componisten, musici en arrangeurs. Componeren doet ze ook en kinderliedjes zijn daarbij favoriet. Tot twee keer toe heeft ze een prijs gewonnen voor de beste compositie tijdens de Vozilandia songfestivals. Een keer op een gedicht van Digna Laclé-Herrera en een keer op een gedicht van Hubert Booi. Daarnaast heeft ze composities gemaakt voor speciale gelegenheden, patriottische en godsdienstige liederen.
Met haar groepen heeft ze vele malen opgetreden in televisieprogramma's, toneelstukken en bij dansvoorstellingen.
Tutti Frutti en vocalisten van andere groepen deden in 1996 mee aan de aan Maybelline opgedragen succes-musical *Magia di Fantasia* van Lilia Caster-Luidens.

TEGENSLAGEN

Maybelline kreeg ook tegenslagen te verwerken. In 1985 onderging zij in Miami een keeloperatie (het weghalen van een poliep op de stemband) met desastreuze gevolgen. De chirurg nam per ongeluk ook een stukje uit het centrum van haar stemband weg. En daardoor was zij nooit meer in staat om met haar middenstemgebied te zingen. Dit ongeluk brak haar geestelijk op, maar na een paar maanden heeft zij zich erbij neergelegd. Zingen ging nog wel, maar nu een octaaf lager, wat gelijk valt met de stemhoogte van een bariton. Zij heeft haar zangkoren, groepen en studenten verteld wat er was gebeurd en iedereen is er nu aan gewend dat Maybelline zingt met een 'mannenstem-omvang'.

BEKEND GEZICHT

Voor al haar werk en inspanningen heeft Maybelline Arends-Croes een groot aantal onderscheidingen ontvangen. In 1994 werd ze geridderd in de Orde van Oranje-Nassau. Voorts werden enkele gedichten, composities en festivals aan haar opgedragen. En nu is ze dus genomineerd voor de Unesco Muziekprijs 2004.

Buiten alle muzikale activiteiten heeft zij ook nog tijd voor hobbies en haar gezin. Bowling en volleybal zijn haar favoriete sporten en daarnaast danst ze graag. Veel van haar muzikale kinderen weten te vertellen dat ze lekker taarten kan bakken en dat ze voor de kerstdagen zelf haar ponchi crema maakt.
Maybelline was een bekend gezicht in de carnavalsparades. Vanaf het begin heeft ze meegedaan met de door de Tivoli Club georganiseerde Lighting Parade.
Maybelline is een gelovig mens en zij dankt de Heer voor alles wat hij haar gegeven heeft. Haar ouders is ze eveneens dankbaar voor het feit dat ze haar altijd hebben gestimuleerd en haar vrij hebben gelaten in haar keuze voor haar muziekstudie. En met de keuze van haar man is ze nog steeds heel tevreden.
Hij en de kinderen hebben haar altijd gesteund en begrip opgebracht voor het ontplooien van haar muzikale bezigheden.

Maar Maybelline zou Maybelline niet zijn, als ze geen toekomstplannen zou koesteren. En dat zijn er een heleboel. De komende jaren mogen we nog een reeks boeken, muziekbundels, cd's en dvd's van haar verwachten. Maybelline Arends-Croes: een muzikale bezige bij met talloze 'overlappende cirkels.